

FİİLDE ÇATI DENEME SINAVI

Adı Soyadı:

Sınıf:

Nu:

Doğru:

Yüklemi isim soylu sözcüklerden oluşan cümlelerde çatı özelliği aranmaz.

1) Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı aranamaz?

- A) Birkaç gün önce aldığım akıllı telefonum birden bozuldu.
B) Hava kararmaya başladığı için artık eve dönmenin vakti geldi.
C) Zavallı adamın artık dayanacak gücü kalmamıştı.
D) Yeni komşumuz Ahmet Bey, çok güler yüzlü ve iyi bir insandı.

- I. Artık yavaş yavaş, kara kış etkisini göstermeye başladı. (Etken)
II. Depremde zarar gören birçok bina kontrollü şekilde yıkıldı. (Edilgen)
III. Saat geç olunca müziğin sesini kısmak zorunda kaldılar. (Edilgen)
IV. Bir süre gittikten sonra aracımız birden duraksadı. (Etken)

2) Numaralanmış cümlelerin hangisinde çatı özelliği yay ayraç içinde yanlış verilmiştir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

Benim kafam acayip bir dimağ taşıyor,
Her dakika insanlardan uzaklaşıyor.
Zaman zaman mağlup olsam bile,
İnsan olmak dokunuyor haysiyetime.
Büyük, temiz bir arkadaş arıyor ruhum,

3) Bu metinde altı çizili fiillerin çatı özelliği sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I.	II.	III.	IV
A)	Geçişli	Geçişsiz	Geçişsiz	Geçişli
B)	Geçişsiz	Geçişli	Geçişsiz	Geçişli
C)	Geçişli	Geçişsiz	Geçişli	Geçişsiz
D)	Geçişsiz	Geçişsiz	Geçişli	Geçişsiz

4) Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde cümlede kullanılan fiilin çatı özelliği yay ayraç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Sıcağa aldırmadan çocuklar asfalt yolda oynuyordu. (Etken-Geçişsiz)
B) Toplanan kayıslar kuruması için uygun bir yere serildi. (Edilgen-Geçişsiz)
C) Kış yaklaşırken bizim bahçedeki tüm ağaçlar budandı. (Edilgen-Geçişli)
D) İşiniz bitince buradaki eşyaları oturma odasına taşıy mısınız? (Etken-Geçişli)

Bir eylöldü başlayan içimde
Ağaçlar dökmüştü yapraklarını
Çimenler sararmıştı
Rengi solmuştu tüm çiçeklerin
Gökyüzünü kara bulutlar sarmıştı
Katar gidiyordu kuşlar uzaklara

5) Bu dizelerde numaralanmış fiillerden hangisi nesnesine göre farklı bir çatı özelliğine sahiptir?

- A) dökmüştü   B) sararmıştı
C) solmuştu   D) gidiyordu

Meteoroloji'den alınan bilgiye göre bugün birçok bölgemizde sağanak yağış bekleniyor.

6) Aşağıdaki cümlelerin hangisinin nesne-yüklem ilişkisine göre çatı özelliği bu cümle ile özdeştir?

- A) Her gün yatmadan önce mutlaka belli sayfada kitap okurum.
B) Kahvaltı yaptığım gün diğer günlere göre geç acıkıyorum.
C) Dedemin verdiği parayı tüm kardeşlerime eşit oranda paylaştırdım.
D) Serbest etkinlik dersinde öğretmenimiz eğitici bir video izletti.

Nesne alabilen fiiller geçişli fiildir. Bazı cümlelerde yüklem geçişli fiil olmasına rağmen cümlede içinde nesne kullanılmayabilir.

7) Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem geçişli olduğu halde cümlede nesne kullanılmamıştır?

- A) Misafirler için hazırladığı keki herkes beğendi.
- B) Bizim için yaptıklarını asla unutmayacağız.
- C) Ondan haber alamayınca hepimiz telaşlandık.
- D) Kaç saattir odasında ara vermeden okuyordu.

8) Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yüklemi edilgen çatılıdır?

- A) Polisin uyarıları sonucunda kalabalık dağıldı.
- B) Öğrencilerin yapamadığı sorular çözüldü.
- C) Uzun bir süreden sonra aramıza ilk defa katıldı.
- D) Sınavdan beklediği sonucu alamayınca üzüldü.

9) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "çekildi" fiili öznesi bakımından diğerlerinden farklı bir çatıda kullanılmıştır?

- A) Bayrağımız büyük bir coşkuyla göndere çekildi.
- B) Adam üzerine hızla gelen aracı görünce kenara çekildi.
- C) Hava kararınca sokaktaki herkes evine çekildi.
- D) Ünlü tenisçi yaşadığı sakatlık sonucu yarışmadan çekildi.

10) Nesnesi olan ya da nesne alabilen fiillere geçişli fiil denir.

Buna göre,

Geçti istemem gelmeni,
Yokluğunda buldum seni;
Bırak vehmimde gölgeni
Gelme, artık neye yarar?

Şiirdeki numaralanmış fiillerin kaç tanesi geçişlidir?

- A)1
- B)2
- C)3
- D)4

Buradan çıkınca .....

11) Bu cümle aşağıdakilerin hangisi ile tamamlanırsa nesnesine göre farklı bir çatı olur?

- A) hep birlikte pizzacıya gidecekmışiz.
- B) eve gidip erkenden uyuyacağım.
- C) saat beş gibi metroya bineceğiz.
- D) markete gidip birkaç şey alacağım.

I. Birden geminin iskele tarafında bir balinanın yüzdüğü gördüm.

II. Hiç vakit kaybetmeden sandallar denize indirildi.

12) Bu metinde numaralanmış fiillerin çatı özelliği aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I. Cümle	II. Cümle
A)	Etken-Geçişli	Edilgen-Geçişsiz
B)	Etken-Geçişsiz	Edilgen-Geçişli
C)	Etken-Geçişli	Edilgen-Geçişli
D)	Etken-Geçişsiz	Edilgen-Geçişsiz

13) Aşağıdaki cümlelerin hangisi özne-yüklem ilişkisi bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Sınavda başarılı olmak için günlük iki yüz soru çözüyorum.
- B) Dün akşam sitenin bahçesindeki basket potası devrilmiş.
- C) Emekli ikramiyesi ile yıllardır hayalini kurduğu evi aldı.
- D) Rüzgâr durunca dalgaların şiddeti de bir nebze azaldı

(I) Saat ikiye doğru önlerine ormanlık bir alan çıktı. (II) Biraz da güvende olmak için kılavuz, bu ormanlık alanda gitmeyi uygun buldu. (III) Yolculuk olaysız şekilde biteceğe benziyordu. (IV) Bir anda önlerindeki araç nedensiz yere durdu.

14) Metinde numaralanmış cümlelerin hangisi nesne-yüklem ilişkisi bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A)I
- B) II
- C) III
- D) IV

15) Aşağıdaki cümlelerin hangisinin öznesine göre çatı özelliği yay ayraç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Ünlü futbolcu uzun bir aradan sonra tekrar milli takıma çağrıldı. (Etken)
B) Erken haber alınınca yangın kısa sürede söndürüldü. (Edilgen)
C) Uzun süredir böyle güzel ve huzurlu bir yer görmemiştim. (Etken)
D) Kazadan dolayı yol, bir süreliğine araç trafiğine kapatıldı. (Edilgen)

16) İrfan öğretmen, öğrencilerinden öznesine göre etken, nesnesine göre de geçişsiz fiile örnek istemiştir.

Buna göre,

Cansu: Bizim için önemli bir fırsatı kaçırdık.

Aykut: Seni beklerken kafede epey çay içtim.

İklim: Elektrik kesilince dolaptaki buzlar erimiş.

Müge: Dolaptaki çürüyen eşyalar çöpe atıldı.

Buna göre hangi öğrencinin örneği istenilen özelliklere uygundur?

- A) Cansu   B) Aykut   C) İklim   D) Müge

I. Geçişli fiil: Nesne alabilen fiillere denir.

Örnek:

II. Geçişsiz fiil: Nesne alamayan fiillere denir.

Örnek:

17) Yukarıda numaralanmış yerlerdeki örneklere sırasıyla hangi cümleler yazılabilir?

- A) Çocuğun hareketine herkes güldü. Odadaki halılar epey yıpranmış.
B) Toplantıda eski kararları tekrar değerlendireceğiz. Yemek için tencereye su doldurdu.
C) Pazardan meyve ve sebze aldım. Kar yağışı az önce durdu.
D) Kolileri garaja indirdik. Elindeki kâğıtları masanın üzerine bıraktı.

- I. Üzerindeki kıyafet gösteri için uygun değildi.
II. Onun gidişinden kimsenin haberi olmadı.
III. Daha önce burada hiç sinema yoktu.
IV. Eve geldiğimizde saatler onu gösteriyordu.
V. Sen küçükken çok sevimli bir çocuktun.

18) Numaralanmış cümlelerin kaç tanesinde çatı özelliği aranmaz?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

Edilgen fiillerin yüklem olduğu cümlelerde, gerçek özne olmadığı için nesne durumundaki sözcük öznenin yerine geçerek sözde özne olur.

19) Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde "çocuklar" sözcüğü sözde özne olarak kullanılmıştır?

- A) Saate aldirmeden çocuklar bahçede top oynadı.
B) Okulumuzda çocuklar için eğitici video gösterimi yapıldı.
C) Virüs salgını nedeniyle çocuklar bir süre okula gidemedi.
D) Çocuklar, çevresinde gördüğü her şey kamera gibi kaydeder.

20)

Mustafa Kemal'i düşünüyorum:

Yeleleri alevden al bir ata binmiş;

Aşıyor yüce dağları, engin denizleri,

Altın saçları dalgalanıyor rüzgârda,

İşil işil yanıyor mavi gözleri.

Bu şiirle ilgili,

- I. Tüm fiiller öznesine göre etken çatılıdır.
II. En çok geçişli fiil kullanılmıştır.
III. Bir fiilde çatı özelliği aranmaz.

yapılan değerlendirmelerden hangisi ya da hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) I ve II
C) Yalnız II   D) I ve III